Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător – D. Bosîi
Dosarul nr. 2 – 21109584 – 05 – 2a – 09042024

CURTEA DE APEL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

03 octombrie 2024 **mun. Cahul**

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței **Galina Vavrin**
Judecătorii **Natalia Bondarenco, Serghei Pilipenco**
Grefier Elena Turcenco
Cu participarea:
Avocaților Gheorghe Josu, Oleg Gorlenco

A judecat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Culicovschi Maria împotriva lui Culicovschi Simion, Culicovschi Ina, Caraghioz Maria, Culicovschi Victor, Culicovschi Vasile, Golea Tatiana cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii,

și

acțiunea reconvențională înaintată de Culicovschi Victor împotriva lui Culicovschi Maria, intervenienți accesorii Culicovschi Simion, Culicovschi Ina, Caraghioz Maria, Culicovschi Vasile, Golea Tatiana cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii și partajarea averii,

la apelul declarat de Culicovschi Victor prin intermediul avocatului Josu Gheorghe împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 noiembrie 2023.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, probele administrate de părțile procesului la dosarul civil, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă :

Acțiunea reclamantului:

La data de 22 iulie 2021 Culicovschi Maria prin intermediul avocatului Rusev Serghei a înaintat *cerere de chemare în judecată* împotriva lui Caraghioz Maria, Culicovschi Simion, Culicovschi Victor, Culicovschi Ina, Culicovschi Vasile și Golea Tatiana, în care solicită: constatarea faptului acceptării succesiunii de către Culicovschi Maria după decesul lui Culicovschi Vasile, decedat la 04 martie 2009, ca urmare a intrării în posesiunea patrimoniului succesoral al acestuia și stabilirea locului de deschidere a succesiunii ca fiind ultimul domiciliu al defunctului în *****; recunoaște dreptul de proprietate a lui Culicovschi Maria asupra 01 cotă-parte (100%) din averea succesorală rămasă după decesul lui Culicovschi Vasile.

Circumstanțele din cerere:

În motivarea cererii s-a indicat că, este soția lui Culicovschi Vasile, născut la *****, locuitor al ***** fapt confirmat prin certificatul de căsătorie.

La data de 04 martie 2009, soțul reclamantei, Culicovschi Vasile a decedat în *****. După decesul acestuia a rămas patrimoniul succesoral, care se compune din șapte bunuri imobile amplasate în ***** și ***** cu nr. cadastral *****, *****, *****, *****, *****, *****și *****.

După decesul lui Culicovschi Vasile, reclamanta nu s-a adresat la notar pentru a depune declarație de acceptare a succesiunii, însă a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral al defunctului, exercitând folosința și posesia casei de locuit în care a continuat să domicilieze și asupra terenurilor agricole, achitând toate impozitele necesare pe aceste bunuri imobile și prin administrarea lor. Dovada celor invocate este certificatul cu nr. 210 din 14 decembrie 2020 eliberat de Primăria com. Cîșla, r-nul Cantemir.

Susține că în luna noiembrie 2020 s-a adresat la notar ca să-i fie eliberat certificatul de moștenitor al patrimoniul succesoral lăsat de soțul său după deces, însă i s-a refuzat în eliberarea acestuia, fiind informată totodată că trebuie să se adreseze în instanța de judecată pentru a se constata acceptarea succesiunii.

La data de 23 decembrie 2020, s-a adresat cu o cerere în Judecătoria Cahul cu sediul Central, prin care a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii, însă prin încheierea cu nr. 2p/s90/2020 din 17 iunie 2021, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol în legătură cu existența unui litigiu de drept comun,

cu explicarea dreptului de a se adresa în instanța de judecată cu o nouă acțiune civilă, conform dispozițiilor generale.

Astfel, reieșind din cele expuse, constată că acest litigiu privind stabilirea acceptării succesiunii după decesul soțului Culicovschi Vasile poate fi soluționat doar în procedura contencioasă iar, instanța în acest sens este Judecătoria Cahul, sediul Cantemir.

Ține să menționeze faptul că după decesul soțului, administrarea bunurilor imobile pe care le deține în calitate de avere comună în devălmășie a rămas să fie efectuată de către reclamantă și prin urmare constatarea faptului acceptării succesiunii poate fi efectuată doar prin intermediul instanței de judecată.

Adaugă că persoane interesate/pârâte în acest proces sunt copiii Caraghioz Maria, Culicovschi Simion, Culicovschi Victor, Culicovschi Ina, Culicovschi Vasile și Golea Tatiana.

Acțiunea reconvențională:

La data de 29 septembrie 2021 Culicovschi Victor a înaintat acțiune reconvențională împotriva lui Culicovschi Maria, intervenienți accesorii Caraghioz Maria, Culicovschi Simion, Culicovschi Ina, Culicovschi Vasile, Colea Tatiana, în care solicită: constatarea faptului acceptării succesiunii de către Culicovschi Victor după decesul lui Culicovschi Vasile, decedat la 04 martie 2009, ca urmare a intrării în posesiunea patrimoniului succesoral al acestuia; partajarea averii succesorale rămasă după decesul lui Culicovschi Vasile prin atribuirea lui Culicovschi Victor ½ cotă-parte (50%) din bunurile imobile (terenuri) amplasate în intravilanul și extravilanul satelor ***** și ***** cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,373 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,594, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,3729 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0515 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,4051 ha, nr. cadastral *****cu suprafața de 1,78 ha și nr. cadastral ***** cu suprafața de 1,7901 ha.

Circumstanțele invocate în cerere:

În motivarea cererii reconvenționale s-a indicat că, Culicovschi Victor este fiul lui Culicovschi Vasile, fapt confirmat prin copia certificatului de naștere.

La data de 04 martie 2009, tatăl său Culicovschi *****a decedat în s. Șofranovca, r. Cantemir. După decesul acestuia a rămas patrimoniul succesoral, care se compune din șapte bunuri imobile amplasate în intravilanul și extravilanul

satelor *****, r-nul Cantemir și ***** cu nr. cadastrale *****, *****, *****, *****, *****, *****și *****.

După decesul lui Culicovschi Vasile, nu s-a adresat la notar pentru a depune declarație de acceptare a succesiunii, însă a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral al defunctului, exercitând folosința și posesia casei de locuit în care a continuat să domicilieze până în anul 2014 și asupra terenurilor agricole, care au fost administrate de către pârât până în prezent, achitând și impozitele. Dovada celor invocate este copia buletinului de identitate valabil până în anul 2015 și adeverința-confirmare cu nr. 200 din 04 martie 2021 eliberată de Primăria com. Baimaclia, r. Cantemir.

Susține că s-a adresat la notar ca să-i fie eliberat certificat de moștenitor pe patrimoniul succesoral lăsat de tatăl său după deces, însă i s-a refuzat în eliberarea acestuia fiind informat totodată că trebuie să se adreseze în instanța de judecată pentru a i se constata acceptarea succesiunii.

La data de 23 decembrie 2020, mama sa, s-a adresat cu o cerere în Judecătoria Cahul, sediul Cantemir, prin care a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii, însă prin încheierea cu nr. 2p/s-90/2020 din 17 iunie 2021, cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol în legătură cu existența unui litigiu de drept comun, cu explicarea dreptului de a se adresa în instanța de judecată cu o nouă acțiune civilă, conform dispozițiilor generale.

Astfel, reieșind din cele expuse, constată că acest litigiu privind stabilirea faptului acceptării succesiunii după decesul tatălui Culicovschi *****poate fi soluționat doar în procedura contencioasă, iar instanța competentă în acest sens este Judecătoria Cahul, sediul Cantemir.

După decesul tatălui, administrarea bunurilor imobile pe care le dețineau în calitate de avere comună în devălmășie părinții, a rămas să fie efectuată de către Culicovschi Victor și mama Culicovschi Maria, prin urmare constatarea faptului acceptării succesiunii poate fi efectuată doar prin intermediul instanței de judecată.

Relevă că, în cererea de chemare în judecată înaintată de Culicovschi Maria se solicită recunoașterea dreptului de proprietate asupra cotei parte (100)% din averea succesorală rămasă după decesul tatălui Culicovschi Vasile, dar de fapt se are în vedere partajarea averii succesorale, iar deoarece Culicovschi Victor cu mama Culicovschi Maria au acceptat succesiunea, cotele acestora fiind la 50% fiecăruia.

Hotărârea instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 noiembrie 2023 s-a admis acțiunea înaintată de Culicovschi Maria.

S-a constatat faptul acceptării succesiunii legale exclusiv de către Culicovschi Maria după decesul soțului său, Culicovschi Vasile, decedat la 04 martie 2009, ca urmare a intrării imediate în posesia averii succesorale, locul acceptării succesiunii fiind *****.

S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Culicovschi Victor.

Apelul pârâtului:

Legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești este contestată cu apel la data de 08 decembrie 2023 de către Culicovschi Victor prin intermediul avocatului Josu Gheorghe, în care solicită: casarea parțială a hotărârii din 17 noiembrie 2023 în partea admiterii acțiunii înaintate de Culicovschi Maria și respingerea acțiunii reconvenționale înaintare de Culicovschi Victor, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă și acțiunii reconvențională înaintată de Culicovschi Victor.

Argumentele apelului:

Drept argumente pentru înaintarea cererii de apel, este indicat că hotărârea instanței este unilaterală, fără a fi bazată pe probele din dosar, în dosar lipsește procesul-verbal cu declarațiile sale (susținerile verbale), iar în hotărâre este indicat contrariul celor explicate în ședința de judecată, astfel, consideră că prin asemenea hotărâre se încalcă dreptul lui Culicovschi Victor la un proces echitabil.

Susține apelantul că instanța de judecată nu a apreciat următoarele probe: copia buletinului de identitate a lui Culicovschi Victor și Adeverința-Confirmare eliberată de Primăria Cîșla din 21 septembrie 2021, prin care se confirmă faptul că Culicovschi Victor a avut viză de domiciliu în ***** în casa părintească în perioada anilor 1994 – 2014, deci s-a folosit de acest imobil. De asemenea a prezentat în original și au fost anexate copii la materialele cauzei a Certificatului ce confirmă dreptul la cota echivalentă de teren, copiile titlurilor de proprietate a terenului de lângă casă și a terenului agricol, care i-au fost date de Culicovschi Maria chiar după decesul lui Culicovschi Vasile, adică în termen de 6 luni după deces, care sunt tot bunuri folosite de Culicovschi Victor. Instanța de judecată nu apreciază nici cererea lui Caraghioz Maria, prin care ultima menționează că în

afară de Culicovschi Maria a acceptat succesiunea în natură și Culicovschi Victor, deoarece a folosit terenul agricol, a avut grijă de mama lor, și de casa părintească. Însă instanța în hotărâre face concluzii diametral opuse menționând că pârâții, sunt de acord cu cererea de chemare în judecată depusă de Culicovschi Maria.

Mai susține apelantul că Culicovschi Victor nu s-a adresat la notar pentru a depune declarație de acceptarea succesiunii, însă a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral al defunctului, exercitând folosința și posesia casei de locuit în care a continuat să domicilieze până în anul 2014 și asupra terenurilor agricole care au fost administrate de către Culicovschi Victor până în prezent, achitând și impozitele. Dovada celor invocate este copia buletinului de identitate valabil până în anul 2015 și Adeverința-Confirmare cu nr. 200 din 04 martie 2021 eliberată de Primăria com. Baimaclia, r-nul Cantemir.

Afirmă apelantul că declarațiile martorilor Velciuc Iacob și Buzan Gheorghe audiați în cadrul ședinței de judecată nu pot fi puse la baza hotărârii, deoarece au fost admiși de instanță fără să fie solicitați spre audiere în cadrul ședinței de pregătire, fiind martori interesați, iar dacă au fost menționate declarațiile, trebuiau să fie menționate toate, nu doar o parte care este convenabilă părții opuse.

Martorul Velciuc Iacob a declarat că ”declarațiile date sunt din auzite, nu cunoaște exact, așa se auzea din sat. A mai declarat că trăiește la aproximativ 200 m de doamna Maria. Nu cunoaște mereu cine vine și cine se duce, așa cum nu se aude cine venea la doamna Maria. În 2009 lucra în sat cu ziua și veneau copii la doamna Maria”. Martorul Buzău Gheorghe a declarat că ”nu cunoaște dacă era în viață Culicovschi V. când pământul era lucrat de Popovicenco”. Principalul instanța nu menționează că martorul a menționat că ”Culicovschi Victor după decesul tatălui venea des în ospeție la casa părintească și stătea câte 2-3 zile”. Instanța pripit a ajuns la concluzia că Popovicenco Oleg, și nu Culicovschi Victor a preluat terenurile agricole, bazându-se pe declarațiile acestor martori, deoarece a relatat că dovada arendării unor terenuri poate fi prezentat contractul de arendă, iar contractul de arendă este un act juridic care trebuie să fie în formă scrisă. Instanța de judecată face trimitere la prevederile art. 118 alin.(1), (3), art. 130 alin.(1) și art. 329 CPC, însă de fapt hotărârea contravine acestor prevederi.

Mai afirmă apelantul că conform Adeverinței-Confirmare nr. 200 din 04 martie 2021 eliberată de Primăria s. Baimaclia, r-nul Cantemir se constată că Culicovschi *****pe teritoriul Primăriei com. Baimaclia deține în proprietate cota

de teren echivalent în mărime de 1,78 ha cu nr. cadastral *****și de 1,7901 ha cu nr. cadastral *****, precum și după decesul lui în timp de jumătate de an și până în prezent cotele sunt prelucrate de fiul Culicovschi Victor, și achită impozitul funciar pe toată suprafața de 3,5701 ha, însă instanța dă apreciere greșită acestui certificat.

Termenul de exercitare a apelului:

În acord cu dispoziția art. 362 alin.(1) CPC, *termenul de declarare a apelului este de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

Lucrările dosarului atestă că hotărârea judecătorească contestată a fost pronunțată de către instanța de judecată în ședința de judecată din 17 noiembrie 2023 în prezența pârâtului și a avocatului acestuia și în absența celorlalți participanți.

Copia de pe hotărârea judecătorească (dispozitiv) a fost înmânată pârâtului și reprezentantului acestuia în data de 17 noiembrie 2023, iar prin scrisoarea din 22 noiembrie 2023 a fost expediată celorlalți participanți.

Cererea de apel este înregistrată de avocatul Josu Gheorghe la 08 decembrie 2023.

Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac, - apelul de către avocatul Josu Gheorghe.

Argumentele părților în fața instanței de apel:

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Apelantul Culicovschi Victor și avocatul Josu Gheorghe, în ședința de judecată au susținut argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, solicitând admiterea apelului în sensul în care a fost formulat.

Intimata Caraghioz Maria, în ședința instanței de apel a susținut apelul înaintat de Culicovschi Victor, solicitând admiterea acestuia.

Intimații Culicovschi Maria, Culicovschi Ina, Culicovschi Vasile, Golea Tatiana, legal citați, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat.

Drept urmare, având în vedere dispozițiile art. 379 alin.(2) CPC și cererea de examinare a cauzei în lipsă, Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în absența persoanelor care nu s-au prezentat.

Avocatul Gorlenco Oleg, reprezentant al intimatei Culicovschi Maria, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului înaintat de

Culicovschi Victor prin intermediul avocatului Josu Gheorghe, solicitând menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond, care este legală și întemeiată.

Intimatul Culicovschi Simion în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Audiind explicațiile părților, studiind probele administrate la materialele cauzei, analizând hotărârea judecătorească în raport cu argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de apel, Completul de judecată conchide respingerea apelului depus de Culicovschi Victor prin intermediul avocatului Josu Gheorghe, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Potrivit art. 385 lit. a) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe*.

Potrivit art. 373 alin. (1) – (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În ședința de judecată s-a constatat că, Culicovschi *****și Munteanu (Culicovschi) Maria, au încheiat căsătoria cu nr. 28 la 01 noiembrie 1961 la primăria Coștangalia, raionul Cahul, potrivit Extrasului de pe actul de căsătorie nr. EC-I 0962564 din 27 noiembrie 2020 (f.d.9).

Culicovschi *****a decedat la 04 martie 2009 în *****, raionul Cantemir, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. DC-IV 083448 din 27 iulie 2010 (f.d.10). În legătură cu survenirea decesul, Culicovschi *****a fost radiat de la evidență la 11 martie 2009, conform adeverinței eliberată de IP Agenția Servicii Publice (f.d.15).

În baza certificatului Primăriei comunei Cîșla, raionul Cantemir cu nr. 207 din 09 decembrie 2020 se atestă că moștenitori de gradul I a decedatului Culicovschi Vasile, care pot pretinde la averea succesorală conform art. 1500 Cod civil sunt: soția, Culicovschi Maria, născută la *****; fiica Caraghioz Maria, născută la *****, fiul Culicovschi Simion, născut la *****, fiul Culicovschi

Victor, născut la *****, fiica Culicovschi Ina, născută la *****, fiul Culicovschi Vasile, născut la ***** și fiica Golea Tatiana, născută la ***** (f.d.13).

Primăria comunei Cîșla, raionul Cantemir, în temeiul certificatului cu nr. 211 eliberat 14.12.2020, confirmă faptul că Culicovschi **********, născut la *****, deține pe teritoriul Primăriei comunei Cîșla, r-nul Cantemir în proprietate cotă de teren echivalent în mărime de 0,8568 ha, cu nr. cadastrale: *****, suprafața de 0,373 ha; ***** cu suprafața de 0,0594 ha; *****, cu suprafața de 0,3729 ha; ***** cu suprafața de 0,0515 ha și teren agricol (lângă casă) cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,4051 ha (f.d.11).

În aceiași ordine de idei, Primăria com. Cîșla, r-nul Cantemir, prin certificatului nr. 210 din 14 decembrie 2020 confirmă faptul că după decesul lui Culicovschi Vasile, din 04 martie 2009, cet. Culicovschi Maria, născută la ***** s-a folosit de toate bunurile rămase după decesul soțului prin administrarea lor, achitarea tuturor impozitelor timp de 6 luni după deces (f.d.14).

De asemenea, Primăria comunei Baimaclia, raionul Cantemir, prin intermediul Adeverinței-confirmare cu nr. 1085, eliberată la 14 decembrie 2020 confirmă faptul că Culicovschi **********, născut la *****, pe teritoriul Primăriei comunei Baimaclia, r-nul Cantemir deține în proprietate cotă de teren echivalent în mărime de 1,78 ha, cu nr. cadastral *****și ***** cu suprafața de 1,7901 ha (f.d.12).

Din informația eliberată de notarul Corneiciuc Ecaterina la 24 noiembrie 2020 rezultă că după decesul lui Culicovschi *****nu a fost deschis dosar de succesiune (f.d.16).

Culicovschi Maria prin intermediul avocatului Rusev Serghei a sesizat instanța de judecată cu prezenta acțiune împotriva lui Caraghioz Maria, Culicovschi Dimion, Culicovschi Victor, Culicovschi Ina, Culicovschi *****și Golea Tatiana, în care solicită: constatarea faptului acceptării succesiunii de către Culicovschi Maria după decesul lui Culicovschi *****ca urmare a intrării în posesiunea patrimoniului succesoral al acestuia și stabilirea locului de deschidere a succesiunii ca fiind ultimul domiciliu al defunctului în *****; a recunoaște dreptul de proprietate a lui Culicovschi Maria asupra 01 cotă-parte (100%) din averea succesorală rămasă după decesul lui Culicovschi Vasile.

La rândul său Culicovschi Victor a depus acțiunea reconvențională împotriva lui Culicovschi Maria, intervenienți accesorii Caraghioz Maria, Culicovschi Simion, Culicovschi Ina, Culicovschi Vasile, Colea Tatiana, în care

solicită: constatarea faptului acceptării succesiunii de către Culicovschi Victor după decesul lui Culicovschi Vasile, decedat la 04 martie 2009 ca urmare a intrării în posesiunea patrimoniului succesoral al acestuia; partajarea averii succesorale rămasă după decesul lui Culicovschi *****prin atribuirea lui Culicovschi Victor ½ cotă-parte (50%) din bunurile imobile (terenuri) amplasate în intravilanul și extravilanul satelor ***** și ***** cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,373 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,594, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,3729 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0515 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,4051 ha, nr. cadastral *****cu suprafața de 1,78 ha și nr. cadastral ***** cu suprafața de 1,7901 ha.

În susținerea acțiunii reconvenționale, Culicovschi Victor a prezentat copia Certificatului de naștere nr. 0400569 din 06 decembrie 2002 din care se confirmă faptul că Culicovschi Victor, născut la ***** în localitatea *****, avându-i ca părinții pe tatăl, Culicovschi *****și mama, Culicovschi Maria (f.d.46). La fel, Culicovschi Victor a prezentat și copia de pe buletinul de identitate, valabil până la 15 iunie 2015, care atestă domiciliul acestuia în *****. Iar în actualul buletin de identitate eliberat la 10 iunie 2015 lui Culicovschi Victor domiciliul este înregistrat în ***** (f.d.45, 48).

De asemenea, Primăria satului Baimaclia, raionul Cantemir prin Adeverința-Confirmare eliberată cu nr 200 din 04 martie 2021 confirmă faptul că Culicovschi Vasile *****, născut la *****, pe teritoriul primăriei comunei Baimaclia, r-nul Cantemir, deține în proprietate cotă de teren echivalent în mărime de 1,78 ha, cu nr. cadastral *****și 1,7901 ha cu nr. cadastral ***** și precum că după decesul lui, timp de jumătate de an și până în prezent, cotele sunt prelucrate de fiul Culicovschi Victor, și achită impozitul funciar pe toată suprafața de 3,5701 ha (f.d.47).

Totodată conform Adeverinței-confirmare nr. 90 din 29 septembrie 2021 eliberat de Primăria com. Cășla, r-nul Cantemir, se atestă faptul că Culicovschi Victor *****născut la *****, până la 15 octombrie 2014 s-a aflat la evidență în *****, la părinți (f.d.49).

În continuare se menționează Adeverința-Confirmare nr. 35 din 12 ianuarie 2022 eliberată de Primăria comunei Baimaclia, raionul Cantemir, prin care se adeverește faptul că adeverința-confirmare nr. 200 din 04 martie 2021 eliberată lui Culicovschi Victor ”este scrisă din vorbele lui deoarece activitatea specialistului în

Relații Funciare și Cadastru V. Gorosenco ca inginer cadastral a început-o din august 2011” (f.d.98).

Prin Adeverințele-Confirmare nr. 33 și nr. 34 din 12 ianuarie 2022 eliberate de Primăria comunei Baimaclia raionul Cantemir se atestă că în anul 2009 impozitul funciar pe terenul agricol cu nr. cadastral *****ce aparține lui Culicovschi Maria este achitat și a ternului agricol cu nr. cadastral *****-***** care aparține lui Culicovschi Vasile tot fiind achitat. Primăria comunei Baimaclia nu deține informații cine de fapt a achitat impozitul (f.d.99-100).

În instanța de fond la solicitarea părții reclamante, au fost audiați martorii Velciuc Iacob și Buzan Gheorghe.

Martorul Velciuc Iacob, audiat în instanța de fond a declarat că locuiește în ***** de mic copil și o cunoaște pe doamna Maria care deține terenuri agricole. Din anul 2008 au fost prelucrate de către Popovicenco Oleg, terenuri primite în arendă de la Maria Culicovschi. După moartea lui Culicovschi Vasile, a fost prelucrat de domnul Popovicenco încă 4 sau 5 ani. Au fost luate de Victor Culicovschi pentru a le prelucra el, care le-a dat în altă parte în arendă și primea banii de pe arendă, nu cunoaște exact, așa se auzea din sat. Nu cunoaște dacă a fost dat în arendă la altă persoana cu sau fără acordul doamnei Maria. Nu cunoaște dacă Culicovschi Victor achita impozitele pentru terenurile respective. Declară că nu a trăit Victor Culicovschi în casă, însă a trăit Marineac Gheorghe dar nu foarte mult. A mai declarat că trăiește la aproximativ 200 de metri de doamna Maria. Nu cunoaște mereu cine vine și cine se duce, așa cum nu se aude cine vine. Susține că cunoaște unde se află pământul lui Culicovschi Maria și pentru că a ajutat la curățat pământul, fiind rugat de Popovicenco Oleg să curețe pământul soților. Soții nu l-au rugat. Nu a văzut nici un contract de arendă între Popovicenco însă socrul lui Popovicenco le-a spus să-i ajutăm să curețe pământul că l-a luat în arendă. Nu cunoaște dacă Culicovschi Victor are pământ în sat. În martie-septembrie 2009 nu l-a văzut pe Culicovschi Victor să vină acasă, l-a văzut doar pe Culicovschi Vasile și Culicovschi Sergiu. În 2009 lucra în sat cu ziua și veneau copii pe la doamna Maria. În 2009 în martie a decedat domnul Vasile Culicovschi. Soții dețineau cota și pământul de lângă casă. Din jurul casei pământul era prelucrat de doamna Maria (f.d.152).

Martorul Buzan Gheorghe, audiat în instanța de fond, a declarat că locuiește de 42 de ani în *****. Pe doamna Maria o cunoaște, precum și pe domnul Culicovschi Victor. Deține terenuri agricole pe care le-a primit temporar și le

prelucra. În ultimul timp pământul a fost prelucrat de Popovicenco Oleg din 2008 până în 2012. Nu ține minte să fi locuit mult în sat Culicovschi Victor și nu a văzut să prelucreze pământul părinților. După deces în casă a locuit Simion Culicovschi, iar ceilalți veneau în ospeție. Nu cunoaște cine achita serviciile. Din luna martie până în luna septembrie 2009 au locuit Marineac Gheorghe câteva luni prin anii 2009, după s-au mutat tot în sat, după Marineac în casa părintească a locuit Culicovschi Simion. Nu cunoaște dacă era în viață Culicovschi Vasile când pământul era lucrat de Popovicenco (f.d.153).

Prima instanță fiind investită cu examinarea cauzei civile a hotărât în favoarea admiterii acțiunii înaintate de Culicovschi Maria și a constatat faptul acceptării succesiunii legale exclusiv de către Culicovschi Maria după decesul soțului său, Culicovschi Vasile, decedat la 04 martie 2009, ca urmare a intrării imediate în posesia averii succesorale, locul acceptării succesiunii fiind *****. S-a respins ca neîntemeiată acțiunea reconvențională înaintată de Culicovschi Victor.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii judecătorești, Completul de judecată consideră întemeiată și legală soluția instanței de fond, potrivit căreia acțiunea înaintată de Culicovschi Maria a fost admisă și constatat faptul acceptării succesiunii legale exclusiv de către Culicovschi Maria după decesul soțului său, Culicovschi Vasile, decedat la 04 martie 2009, ca urmare a intrării imediate în posesia averii succesorale, locul acceptării succesiunii fiind *****, cu respingerea acțiunii reconvenționale înaintată de Culicovschi Victor, fundamentată pe circumstanțele de fapt și de drept constatate din probele administrate la materialele cauzei, și interpretarea și aplicarea corectă a normelor materiale și procedurale relevante litigiului.

Luând în considerare că se solicită constatarea acceptării succesiunii după decesul lui Culicovschi Vasile, care a survenit la 04 martie 2009, Completul de judecată constată aplicabilitatea la soluționarea cauzei a dispozițiilor Codului civil, în vigoare până la 01 martie 2019.

Conform art. 1432 alin.(1), (2) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moștenirea) către succesorii săi. Moștenirea este o transmisiune de drepturi pentru cauză de moarte, universală, unitară și indivizibilă.

Potrivit art. 1440 alin.(1) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morții ei de către instanța de judecată.

În acord cu dispozițiile art. 1516 alin.(3), (4) Cod civil (în red. până la 01.03.2019), succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral. Dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta.

Analizând înscrisurile administrate la materialele cauzei, explicațiile părților și declarațiile martorilor, Completul de judecată constată că după decesul lui Culicovschi Vasile, la 04 martie 2009 în ***** au rămas moștenitori de gradul I: soția, Culicovschi Maria, fiica Caraghioz Maria, fiul Culicovschi Simion, fiul Culicovschi Victor, fiica Culicovschi Ina, fiul Culicovschi Vasile, și fiica Golea Tatiana.

Din informațiile eliberate de Primăria comunei Cîșla și de Primăria comunei Baimaclia, raionul Cantemir, se atestă că Culicovschi Vasile, deține pe teritoriul Primăriei comunei Cîșla, r-nul Cantemir în proprietate mai multe terenuri cu nr. cadastrale *****; nr. cadastrale *****; nr. cadastrale *****; nr. cadastrale ***** și teren agricol (lângă casă) cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,4051 ha (f.d.11), și pe teritoriul Primăriei comunei Baimaclia, în proprietate terenurile cu nr. cadastral *****și ***** (f.d.12).

Din informația eliberată de notarul Corneiciuc Ecaterina la 24 noiembrie 2020 rezultă că după decesul lui Culicovschi Vasile nu a fost deschis dosar de succesiune (f.d.16).

În aceiași ordine de idei, Primăria com. Cîșla, r-nul Cantemir, prin certificatului nr. 210 din 14 decembrie 2020 confirmă faptul că după decesul lui Culicovschi Vasile, din 04 martie 2009, reclamanta Culicovschi Maria, s-a folosit de toate bunurile rămase după decesul soțului prin administrarea lor, achitarea tuturor impozitelor timp de 6 luni după deces (f.d.14).

Prin urmare, luând în considerare că Culicovschi Maria ca moștenitor al decedatului Culicovschi Vasile, nu s-a adresat în termen de 6 luni la notar pentru acceptarea succesiunii, însă a continuat să-și ducă traiul în casa de locuit și să folosească terenurile agricole, administrându-le din nume de proprietar, inclusiv achitând impozitele funciare, Completul de judecată consideră că întemeiat instanța de fond a reținut manifestarea de voință a reclamantei-intimate Culicovschi Maria în sensul acceptării succesiunii rămase după decesul soțului Culicovschi Vasile prin intrarea de fapt în posesia averii succesorale.

Această concluzie este susținută și prin declarațiile martorilor Velciuc Iacob și Buzan Gheorghe audiați în instanța de fond. Astfel, martorul Velciuc Iacob, audiat în instanța de fond a declarat că ”*...locuiește în ***** de mic copil și o cunoaște pe doamna Maria care deține terenuri agricole.* ***Din anul 2008 au fost prelucrate de către Popovicenco Oleg, terenuri primite în arendă de la Maria Culicovschi. După moartea lui Culicovschi Vasile, a fost prelucrat de domnul Popovicenco încă 4 sau 5 ani****. **Au fost luate de Victor Culicovschi pentru a le prelucra el, care le-a dat în altă parte în arendă și primea banii de pe arendă**, nu cunoaște exact, așa se auzea din sat. Nu cunoaște dacă a fost dat în arendă la altă persoana cu sau fără acordul doamnei Maria. Nu cunoaște dacă Culicovschi Victor achita impozitele pentru terenurile respective.* ***Declară că nu a trăit Victor Culicovschi în casă, însă a trăit Marineac Gheorghe dar nu foarte mult****. Nu cunoaște dacă Culicovschi Victor are pământ în sat.* ***În martie-septembrie 2009 nu l-a văzut pe Culicovschi Victor să vină acasă****, l-a văzut doar pe Culicovschi Vasile și Culicovschi Sergiu. Din jurul casei pământul era prelucrat de doamna Maria*” (f.d.152) și martorul Buzan Gheorghe, audiat în instanța de fond a relatat că ” *locuiește de 42 de ani în *****. Pe doamna Maria o cunoaște, precum și pe domnul Culicovschi Victor.* ***În ultimul timp pământul a fost prelucrat de Popovicenco Oleg din 2008 până în 2012. Nu ține minte să fi locuit mult în sat Culicovschi Victor și nu a văzut să prelucreze pământul părinților****. **După deces în casă a locuit Simion Culicovschi, iar ceilalți veneau în ospeție**. Nu cunoaște cine achita serviciile. Din luna martie până în luna septembrie 2009 au locuit Marineac Gheorghe câteva luni prin anii 2009, după s-au mutat tot în sat, după Marineac în casa părintească a locuit Culicovschi Simion. Nu cunoaște dacă era în viață Culicovschi când pământul era lucrat de Popovicenco*” (f.d.153).

În contextul raționamentelor expuse, Completul de judecată consideră probele prezentate de reclamanta –intimată Culicovschi Maria ca fiind pertinente și suficiente în dovedirea faptului acceptării de către Culicovschi Maria a succesiunii rămase după decesul lui Culicovschi Vasile prin intrarea de fapt în posesia bunurilor succesorale.

În aceiași ordine de idei, Completul de judecată atestă că Culicovschi Victor nu a prezentat instanței de judecată probe pertinente și suficiente care ar demonstra acceptarea succesiunii după decesul tatălui său, Culicovschi Vasile survenit la 04 martie 2009, în termen de 6 luni și până în prezent, prin intrarea de fapt în posesia bunurilor succesorale, cu administrarea acestora din nume de

proprietar. Prin Adeverința nr. 200 eliberată la 04 martie 2021 de Primăria com. Baimaclia, r-nul Cantemir a confirmat că după decesul lui Culicovschi Vasile timp de jumătate de an și până în prezent, cotele terenul nr. cadastral *****cu suprafața de 1,78 ha și terenul nr. cadastral ***** cu suprafața de 1,7901 ha sunt prelucrate de fiul Culicovschi Victor și achită impozitul funciar pe toată suprafața de 3,5701 ha (f.d.47). Însă, ulterior, Primăria comunei Baimaclia, raionul Cantemir, la data de 12 ianuarie 2022 eliberează o altă Adeverință cu nr. 35 în care menționează faptul că Adeverința nr. 200 din 04 martie 2021 eliberată lui Culicovschi Victor a fost scrisă de specialistul în relații funciare și cadastru al primăriei, din vorbele acestuia, deoarece activitatea specialistului ca inginer cadastral a început din august 2011 (f.d.98). Pornind de la aceste circumstanțe, Completul de judecată consideră inadmisibilă proba cu Adeverința-Confirmate nr. 200 eliberată la 04 martie 2021 de Primăria *****, or, se consideră inadmisibile probele obținute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acțiuni, potrivit art. 122 alin.(3) CPC. Apelantul a prezentat la materialele cauzei o adeverință întocmită de specialistul în relații funciare și cadastru a Primăriei com. Baimaclia, r-nul Cantemir, doar din cuvintele apelantului Culicovschi Victor, fără a fi verificate informațiile colectate și deținute de autoritatea administrației publice locale referitor la prelucrarea terenurilor agricole și achitarea impozitelor funciare.

Mai mult ca atât, Completul de judecată reține că Culicovschi Victor invocând achitarea impozitului funciar pe terenurile nr. cadastral *****și nr. cadastral ***** nu a prezentat instanței de judecată înscrisuri confirmative în acest sens eliberate de autoritățile administrației publice care au încasat de la dânsul respectivele impozite. Or, martorii Velciuc Iacob și Buzan Gheorghe audiați în instanța de fond au declarat că terenurile agricole care au aparținut lui Culicovschi Vasile au fost prelucrate de altă persoană, iar Culicovschi Victor nu a fost văzut să prelucreze terenurile agricole și nici să trăiască în casa de locuit, după decesul lui Culicovschi Vasile din 04 martie 2009, în respectiva casă a locuit o altă persoană o perioadă de timp și Culicovschi Simion, iar apelantul venea doar în ospeție. Apelantul nu a prezentat probe care să combată declarațiile martorilor Velciuc Iacob și Buzan Gheorghe audiați în instanța de fond.

Un alt aspect necesar de menționat este faptul că apelantul Culicovschi Victor pretinde la acceptarea succesiunii după decesul lui Culicovschi Vasile

asupra întregului patrimoniu succesoral constituit din terenurile cu nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,373 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,594, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,3729 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,0515 ha, nr. cadastral ***** cu suprafața de 0,4051 ha, nr. cadastral *****cu suprafața de 1,78 ha și nr. cadastral ***** cu suprafața de 1,7901 ha, însă nu a prezentat nici o probă care să demonstreze posesia și administrarea bunurilor respective, în perioada de 6 luni de la decesul lui Culicovschi Vasile și până în prezent, iar adeverința Primăriei com. Baimaclia din 04 martie 2021 a fost scrisă și eliberată de specialistul funciar din cuvintele lui Culicovschi Victor, fapt confirmat prin adeverința Primăriei com. Baimaclia, r-nul Cantemir din 12 ianuarie 2022.

Simplul fapt că apelantul Culicovschi Victor a avut viza de domiciliu în ***** până în 10 iunie 2015, nu este un indicator care dovedește acceptarea succesiunii după decesul lui Culicovschi Vasile, or apelantul Culicovschi Victor nu a prezentat instanței de judecată probe care să confirme traiul său în casa de locuit și administrate bunurilor ce au aparținut decedatului Culicovschi Vasile, după data de 04 martie 2009 și până la moment, cum ar fi achitări ale facturilor comunale, impozitele funciare.

De asemenea, deținerea de către Culicovschi Victor în original al titlurilor de autentificare a dreptului deținătorului de teren eliberate lui Culicovschi Vasile, nu este în măsură să confirme acceptarea succesiunii, deoarece din declarațiile intimatului Culicovschi Simion rezultă că aceste titluri au fost luate de apelant din casa părintească, or normele legale stabilesc că moștenitorul urmează să intre în posesia bunurilor succesorale, aceasta presupune administrarea, posesia și folosința bunurilor succesorale din nume de proprietar, acțiuni care nu au fost confirmate de Culicovschi Victor.

Argumentele apelantului și a avocatului acestuia precum că Culicovschi Victor a intrat în posesia patrimoniului succesoral al defunctului, exercitând folosința și posesia asupra casei de locuit în care a continuat să domicilieze până în anul 2014 și asupra terenurilor agricole până în prezent, prin administrarea bunurilor și achitarea impozitelor, Completul de judecată le respinge ca fiind lipsite de suport probatoriu, întrucât buletinul de identitate pe numele lui Culicovschi Victor valabil până în anul 2015 și Adeverința-confirmare nr. 200 din 04 martie 2021 eliberată de Primăria com. Baimaclia, r-nul Cantemir, nu confirmă invocările apelantului. Mai mult adeverința eliberată de Primăria com. Baimaclia la care face trimite apelantul se referă la doar două terenuri nr. cadastral *****cu

suprafața de 1,78 ha și nr. cadastral ***** cu suprafața de 1,7901 ha, însă apelantul Culicovschi Victor pretinde la acceptarea succesiunii și a altor bunuri imobile în privința cărora probe nu a prezentat că le-ar fi administrat, posedat și folosit din nume de proprietar.

Urmează a fi respinse ca fără suport probatoriu și afirmațiile apelantului în sensul prelucrării de către dânsul a terenurilor agricole care au aparținut decedatului Culicovschi Vasile, or în susținerea acestor circumstanțe apelantul probe nu a administrat la materialele cauzei civile.

În ceia ce privește cererea depusă de intimata Caraghioz Maria în instanța de fond privitor la confirmarea acceptări succesiunii după decesul lui Culicovschi Vasile de către apelantul Culicovschi Victor, Completul de judecată în lipsa unor probe pertinente și suficiente apreciază respectiva cerere ca fiind fără suport probatoriu, or apelantul în virtutea art. 118 alin.(1) CPC are obligația de a demonstra circumstanțele pe care le invocă drept temei ale pretențiilor sale.

Neîntemeiate sunt și argumentele apelantului și a avocatului acestuia în sensul că lui Culicovschi Victor și mamei lor Culicovschi Maria le-ar aparține o cotă-parte de 50% fiecăruia din bunurile succesorale, deoarece bunurile succesorale au fost proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Culicovschi Vasile și Culicovschi Maria, corespunzător doar cota-parte din bunuri care a aparținut decedatului Culicovschi Vasile, este transmisă moștenitorilor acestuia. Astfel, este neîntemeiată din punct de vedere legal cerința apelantului Culicovschi Victor la cota-parte 50% din bunurile imobile rămase după Culicovschi Vasile.

Invocările apelantului referitor la necesitatea aprecierii critice a declarațiilor martorilor Velciuc Iacob și Buzan Gheorghe audiați în instanța de fond, Completul de judecată le respinge, întrucât apelantul nu a prezentat instanței de judecată probe care să pună la îndoială sau să combată declarațiile respectivilor martori.

Luând în considerare că apelantul Culicovschi Victor nu a demonstrat prin probe pertinente și admisibile acceptarea succesiunii prin intrarea de fapt în posesia bunurilor ce au aparținut decedatului Culicovschi Vasile, posedând, folosind și administrând bunurile succesorale, din nume de proprietare, Completul de judecată consideră întemeiată concluzia instanței de fond de a respinge acțiunea reconvențională ca fiind neîntemeiată.

Argumentele apelantului și a avocatului precum că proba cu martorii nu au fost administrate în ședința de pregătire, întrucât demersul părții reclamante de

audiere a martorilor a fost admis de către instanța de judecată, însă ulterior pe parcursul examinării s-a stabilit imposibilitatea audierii martorului solicitat, astfel partea a solicitat instanței audierea altor martori. Corespunzător proba cu martori a fost administrată cu respectarea normelor procesuale.

Nu pot fi reținute și urmează a fi respinse argumentele apelantului și a avocatului privitor la necesitatea prezentării în scris a contractului de arendă a terenurilor agricole, or obiectul acțiunii îl constituie constatarea faptului acceptării succesiunii, dar nu arendarea terenurilor agricole, partea reclamantă nu a invocat transmiterea în arendă după decesul lui Culicovschi Vasile a terenurilor agricole, care fac parte din masa succesorală. Din declarațiile martorilor audiați în instanța de fond terenurile au fost transmise în arendă în anul 2008, când era în viață defunctul.

Invocările apelantului precum că hotărârea judecătorească este unilaterală, nefiind bazată pe probele administrate de apelant, conține constatări contradictorii cu explicațiile participanților, instanța de apel le respinge ca neîntemeiate.

În acord cu dispozițiile art. 386 alin.(2) CPC, o hotărâre legală în fond nu poate fi casată numai din motive formale.

Având în vedere că prima instanță a determinat toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei, iar argumentele apelului au fost obiect de examinare și își găsesc analiza în hotărârea adoptată de către prima instanță, iar instanța de apel la examinarea în ordine de apel a cauzei nu a stabilit încălcări care ar constituit în conformitate cu art. 386 – 388 CPC temei pentru casarea hotărârii, cu pronunțarea unei noi hotărâri, în sensul solicitat de apelant, Completul de judecată conchide respingerea apelului declarat de Culicovschi Victor prin intermediul avocatului Josu Gheorghe, cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Călăuzindu-se de prevederile art. 385 lit. a), art. 389 – 390 CPC, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se respinge apelul declarat de Culicovschi Victor prin intermediul avocatului Josu Gheorghe.

Se menține hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 17 noiembrie 2023 în prezenta cauză civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Culicovschi Maria împotriva lui Culicovschi Simion, Culicovschi Ina, Caraghioz

Maria, Culicovschi Victor, Culicovschi Vasile, Golea Tatiana cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii, și la acțiunea reconvențională înaintată de Culicovschi Victor împotriva lui Culicovschi Maria, intervenientă accesorii Culicovschi Simion, Culicovschi Ina, Caraghioz Maria, Culicovschi Vasile, Golea Tatiana cu privire la constatarea faptului de acceptare a succesiunii și partajarea averii.

Decizia este definitivă și executorie, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiției în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale.

Președintele ședinței Galina Vavrin

Judecătorii Natalia Bondarenco

Serghei Pilipenco